

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

NGUYỄN VŨ TRƯỜNG

**PHÁP LUẬT VỀ THU HỒI NỢ TIỀN ĐÓNG BẢO
HIỂM XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG
DOANH NGHIỆP CÓ VỐN NGOÀI NHÀ NƯỚC –
THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP
LUẬT TẠI TỈNH SÓC TRĂNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ NGÀNH LUẬT KINH TẾ

CẦN THƠ, NĂM 2022

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

NGUYỄN VŨ TRƯỜNG

**PHÁP LUẬT VỀ THU HỒI NỢ TIỀN ĐÓNG BẢO
HIỂM XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG
DOANH NGHIỆP CÓ VỐN NGOÀI NHÀ NƯỚC –
THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP
LUẬT TẠI TỈNH SÓC TRĂNG**

Ngành Luật Kinh tế

Mã ngành 8380107

**LUẬN VĂN THẠC SĨ NGÀNH LUẬT KINH TẾ
NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS LÊ VĂN LONG**

CẦN THƠ, NĂM 2022

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn tốt nghiệp này được hoàn thành dựa trên các kết quả thu thập, nghiên cứu của tôi và chưa được công bố trong bất kì một công trình khoa học nào khác.

Cần Thơ, ngày 25 tháng 6 năm 2022

Học viên

Nguyễn Vũ Trường

LỜI CẢM ƠN

Trước hết học viên xin trân trọng cảm ơn quý Thầy, Cô Trường Đại học Nam Cần Thơ đã có những chia sẻ, hỗ trợ cho tôi trong thời gian học.

Xin trân trọng cảm ơn thầy PGS. TS Lê Văn Long đã hướng dẫn nhiệt tình cho học viên. Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới lãnh đạo cơ quan bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng, bảo hiểm xã hội huyện Châu Thành, lãnh đạo các Phòng nghiệp vụ Quản lý thu, Thanh tra – Kiểm tra và các bạn đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn.

Mặc dù có nhiều cố gắng nhưng luận văn không tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót, tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp của quý Thầy, Cô để có thể hoàn thiện luận văn tốt hơn.

Trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Tóm tắt	vii
Lời nói đầu	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể của đề tài	2
3. Tổng quan các nghiên cứu có liên quan đến đề tài	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	4
5. Phạm vi giới hạn đề tài.....	4
6. Đối tượng nghiên cứu của đề tài	4
7. Kết cấu luận văn.....	5
CHƯƠNG 1	6
CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ PHÁP LUẬT VỀ THU HỒI NỢ TIỀN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG DOANH NGHIỆP CÓ VỐN NGOÀI NHÀ NƯỚC	6
1.1. Những vấn đề lý luận về bảo hiểm xã hội và thu nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội....	6
1.1.1 Tổng quan về bảo hiểm xã hội	6
1.1.2 Khái niệm, đặc điểm thu nợ bảo hiểm xã hội	9
1.1.3 Chủ thể và đối tượng của nợ bảo hiểm xã hội	12
1.2. Hậu quả của việc nợ bảo hiểm xã hội	13
1.2.1 Ảnh hưởng đến quyền lợi của người tham gia bảo hiểm xã hội.....	13
1.2.2 Ảnh hưởng đến quyền lợi của doanh nghiệp	14
1.2.3 Ảnh hưởng đến hoạt động của các cơ quan Nhà nước và chính sách an sinh xã hội của Quốc gia.....	14
1.3 Đặc điểm của doanh nghiệp và lao động trong các doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước.....	14
1.4 Các đảm bảo đối với việc thu nợ bảo hiểm xã hội trong các doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước	15
1.4.1. Đảm bảo pháp lý	15
1.4.2. Đảm bảo về bộ máy tổ chức và sự phối hợp thu nợ bảo hiểm xã hội.....	17

1.4.3 Đảm bảo về điều kiện kinh tế.....	18
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....	19
CHƯƠNG 2	21
THỰC TRẠNG THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ THU HỒI NỢ TIỀN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG DOANH NGHIỆP CÓ VỐN NGOÀI NHÀ NƯỚC TẠI TỈNH SÓC TRĂNG.....	21
2.1. Thực trạng quy định pháp luật về thu nợ bảo hiểm của người lao động trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước	21
2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước ở tại sóc trăng.....	23
2.2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Sóc Trăng	23
2.2.2. Tổ chức và hoạt động của bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng.....	24
2.2.3 Tổ chức bộ máy chuyên ngành thu nợ bảo hiểm xã hội	27
2.3 Thực tiễn thực hiện việc thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước ở tỉnh sóc trăng.....	32
2.3.1. Công tác quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng giai đoạn 2016 – 2020	32
2.3.2. Tình hình nợ đọng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của các đơn vị.....	35
2.3.3. Những kết quả đạt được và nguyên nhân.....	36
2.3.4. Những hạn chế, bất cập và nguyên nhân.....	37
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	40
CHƯƠNG 3	41
PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ THU HỒI NỢ TIỀN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG DOANH NGHIỆP CÓ VỐN NGOÀI NHÀ NƯỚC	41
3.1 Sự cần thiết phải hoàn thiện pháp luật về bảo hiểm xã hội và thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc	41
3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước	41
3.2.1. Hoàn thiện pháp luật phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam	42
3.2.2. Hoàn thiện pháp luật, khắc phục những hạn chế, bất cập của pháp luật hiện hành	44
3.3 Giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước trên địa bàn tỉnh sóc trăng	47

3.3.1 Giải pháp nâng cao hiệu quả tuyên truyền, phổ biến chính sách, pháp luật về bảo hiểm xã hội bắt buộc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước	47
3.3.2 Giải pháp nâng cao năng lực trong thực thi nhiệm vụ	49
3.3.3 Đối với các cơ quan quản lý Nhà nước về bảo hiểm xã hội ở địa phương	49
3.3.4 Đối với Bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng	51
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	55
KẾT LUẬN	56
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	58

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Số đơn vị tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế tại bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng giai đoạn 2016 – 2020

Bảng 2.2. Số lượng đơn vị tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế theo khối quản lý tại bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng giai đoạn 2016 – 2020

Bảng 2.3. Tổng quỹ lương và mức đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế tại bảo hiểm xã hội tỉnh Sóc Trăng giai đoạn 2016 – 2020

Bảng 2.4. Tình hình nợ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của các đơn vị giai đoạn 2016 – 2020

Bảng 2.5. Tình hình nợ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của các doanh nghiệp có vốn ngoài Nhà nước giai đoạn 2016 – 2020

TÓM TẮT

Chính sách Bảo hiểm xã hội đang ngày càng khẳng định vai trò trụ cột trong hệ thống chính sách an sinh xã hội của nước ta. Với mục tiêu nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật và thực hiện pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước nói chung và tại tỉnh Sóc Trăng nói riêng, góp phần đảm bảo thực hiện đầy đủ chế độ bảo hiểm xã hội cho người lao động khi tham gia bảo hiểm xã hội là vấn đề quan trọng hàng đầu.

Để đánh giá thực trạng thực hiện pháp luật hiện hành về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước, qua thực tiễn thực hiện pháp luật tại tỉnh Sóc Trăng, tác giả sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về duy vật lịch sử và duy vật biện chứng, tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước và pháp luật, phương pháp thống kê các số liệu thực tiễn trong quá trình áp dụng các quy phạm có liên quan đến tên đề tài của luận văn.

Luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động trong doanh nghiệp có vốn ngoài Nhà nước.

Chương 2: Thực trạng thực hiện pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước tại tỉnh Sóc Trăng;

Chương 3: Phương hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật về thu hồi nợ tiền đóng bảo hiểm xã hội của người lao động làm việc trong doanh nghiệp có vốn ngoài nhà nước.

Từ những nghiên cứu của mình tác giả đã có những đề xuất, kiến nghị lên cơ quan chức năng có liên quan và bảo hiểm xã hội Việt Nam để tạo điều kiện hỗ trợ, nâng cao hiệu quả thực hiện chế độ hưu trí đối với người tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc trong thời gian tới.